



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum sit indelebilis? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

quæ deputantur. Et ideo characteri magis est attribuendum subiectum, secundum rationem actuum ad diuinum cultum pertinentium, quam secundum rationem gratiæ.

Ad secundum dicendum, quod essentia animæ est subiectum potentiæ naturalis, quæ ex principijs essentia procedit. Talis autem potentia non est character, sed est quædam spiritualis potentia, ab extrinseco adueniens. Vnde sicut essentia animæ, per quam est naturalis vita hominis, perficitur per gratiam, qua anima spiritualiter viuit: ita potentia naturalis animæ perficitur per spiritualem potentiam, quæ est character. Habitus enim & dispositio pertinent ad potentiam animæ: eo quod ordinantur ad actus, quorum potentiæ sunt principia. Et eadem ratione omne quod ad actum ordinatur, est potentiæ tribuendum.

Ad tertium dicendum, quod (sicut dictum est *) character ordinatur ad ea quæ sunt diuini cultus. Qui quidem est quædam fidei protestatio per exteriora signa. Et ideo oportet, quod character sit in cognitua potentia animæ, in qua est fides.

In corp. art.

ARTIC. V.

Vtrum character insit animæ indelebiliter?

348

Ad quintum sic proceditur. Videtur, quod character non insit animæ indelebiliter. Quanto enim aliquid accidens est perfectius, tanto firmitus inhaeret. Sed gratia est perfectior, quam character: quia character ordinatur ad gratiam sicut ad vltiorem finem. Gratia autem amittitur per peccatum. Ergo multo magis character.

4. d. 4. q.
1. ar. 3. q.
4. 6. Ro.
7. col. 2.

¶ 2. Præterea, Per characterem aliquis deputatur diuino cultui, sicut dictum est *. Sed aliqui a cultu diuino transeunt ad contrarium cultum, per apostasiam à fide. Ergo videtur, quod tales amittant characterem sacramentalem.

*ar. 1. 6.
2. huius
quæst.*

¶ 3. Præterea, Cessante fine, cessare debet & id quod est ad finem, alioquin frustra remaneret: sicut post

post resurrectionem non erit matrimonium, quia cessabit generatio, ad quam ordinatur matrimonium. Cultus autem exterior, ad quem character ordinatur, non remanebit in patria, in qua nihil agitur in figura, sed totum in nuda veritate. Ergo character sacramentalis non manet in perpetuum in anima, & ita non inest indelebiter.

li. 2. c. 13. à medio, tom. 7. SED contra est, quod August. dicit * in 2. contra Parmenianum: Non minus hærent sacramenta Christiana, quam corporalis nota militiæ. Sed character militaris non repetitur, sed agnitus approbatur in eo qui veniam meretur ab imperatore, post culpam. Ergo nec character sacramentalis deleri potest.

art. 3. huius q. RESPONDEO dicendum, (quod sicut dictum est †) character sacramentalis est quædam participatio sacerdotij Christi in fidelibus eius: ut scilicet sicut Christus habet plenam spiritualis sacerdotij potestatem, ita fideles eius ei configurentur in hoc, quod participant aliquam spiritualem potestatem respectu sacramentorum, & eorum quæ pertinent ad diuinum cultum. Et propter hoc etiam Christo non competit habere characterem: sed potestas sacerdotij eius comparatur ad characterem, sicut id quod est plenum, & perfectum, ad aliquam sui participationem. Sacerdotium autem Christi est æternum: secundum illud Psal. 109. Tu es Sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech. Et inde est, quod omnis sanctificatio, quæ fit per sacerdotium eius, est perpetua, re consecrata manente. Quod patet etiam in rebus inanimatis: nam Ecclesia vel altaris manet consecratio semper, nisi destruat. Cum igitur anima sit subiectum characteris secundum intellectuam partem, in qua est fides, (ut dictum est *) manifestum est, quod sicut intellectus perpetuus est & incorruptibilis, ita character indelebiter manet in anima.

art. præc. ad 3. argum. Ad primum ergo dicendum, quod aliter est in ani-

anima gratia, & aliter character. Nam gratia est in anima sicut quædam forma habens esse completum in ea: character autem est in anima, sicut quædam virtus instrumentalis: ut supra dictum est †. Forma autem completa est in subiecto, secundum conditionem subiecti: & quia anima est mutabilis secundum liberum arbitrium, quamdiu est in statu viæ, consequens est, quod gratia insit animæ mutabiliter. Sed virtus instrumentalis magis attenditur secundum conditionem principalis agentis: & ideo character indelebiter inest animæ, non propter sui perfectionem, sed propter perfectionem sacerdotij Christi, à quo deriuatur character, sicut quædam instrumentalis virtus.

Ad secundum dicendum, quod sicut August. dicit ibidem *, Nec ipsos apostatas videmus carere baptis-
mate: quibus utique per pœnitentiam redeuntibus non restituitur, & ideo amitti non posse iudicatur. Et huius ratio est: quia character est virtus instrumentalis, ut dictum est †. Ratio autem instrumenti consistit in hoc quod ab alio moueatur: non autem in hoc quod ipsum se moueat, quod pertinet ad voluntatem. Et ideo quantumcumque voluntas mouatur in contrarium, character non remouetur, propter immobilitatem principalis mouentis.

Ad tertium dicendum, quod quamuis post hanc vitam non remaneat exterior cultus, remanet tamen finis illius cultus. Et ideo post hanc vitam remanet character, & in bonis ad eorum gloriam, & in malis ad eorum ignominiam. Sicut etiam militaris character remanet in militibus post adeptam victoriam; & in his qui vicerunt, ad gloriam; & in his qui sunt victi, ad pœnam.

ARTIC. VI.

Vtrum per omnia sacramenta nouæ legis imprimatur character?

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod per omnia sacramenta nouæ legis imprimatur Tertia Par. Vol. ij. E cha-

art. 2.

li. i. cont.
Dona. pa
rū a pri.
tom. 7.
In solut.
prac.

349

In. 9. 72
a. 5. et 4.
d. 4. q. 1.
ar. 4. q. 2.
q. 3. ar. 2.
q. 3. ar. d.
7. q. 2. a.
1. q. 1. ar. 2.
q. 3. ar. d.
23. q. 1. a.
2. q. 3.